

Kaupunginhallitus 04.04.2023 § 106

§ 106

Vuoden 2023 valtionosuuspäätökset

Valmistelijat / lisätiedot:
Jyrkkä Maria
Antman-Kurvi Sanna
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja Mäkelä Jukka

1

merkitsee tiedoksi Espoon kaupungin saamat valtionosuuspäätökset vuodelle 2023,

2

oikeuttaa konsernihallinnon laatimaan yhdessä toimialojen kanssa vuoden 2023 valtionosuuspäätöksiä koskevat mahdollisesti tarvittavat oikaisuvaatimukset.

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Espoon kaupunki on vastaanottanut seuraavat vuoden 2023 valtionosuuksia koskevat päätökset:

- Valtiovarainministeriön päätös Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja veroperustemuutoksista johtuvien verotulomenetysten korvauksesta vuonna 2023
- Valtiovarainministeriön päätös Kuntien kotikuntakorvauksen perusosasta vuodelle 2023
- OKM Valtionosuus-rahoituspäätös 2023
- Valtiovarainministeriön päätös Kotikuntakorvauksen maksatuksen oikaisemisesta 1.3.2023

Kuntien peruspalvelujen valtionosuus koostuu sosiaali- ja terveys- sekä pelastustoimen uudistuksen yhteydessä muutetun rahoitusmallin mukaan ensimmäistä kertaa valtionosuudesta annetun lain (618/2021) 5 §:n mukaisesti.

Valtionosuustehtävien laskennallisten kustannusten ja kunnan omarahoitusosuuden lisäksi valtionosuuteen vaikuttaa syrjäisyyden, työpaikkaomavaraisuuden, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen, asukasmäärän kasvun ja saamelaisten kotiseutualueen kunnan lisäosat.

Valtiovarainministeriö on tehnyt päätöksen kaupungin peruspalvelujen valtionosuudesta (618/2021) 29.12.2022 ja veroperustemuutoksista

johtuvien verotulomenetysten korvauksista vuotta 2023 koskien. Valtiovarainministeriö on 29.12.2022 tehnyt päätöksen myös kotikuntakorvauksen perusosasta. Opetus- ja kulttuuriministeriö on joulukuussa 2022 tehnyt lisäksi päätöksen opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaisesta valtionosuudesta.

Valtiovarainministeriö on 1.3.2023 oikaissut tekemäänsä päätöstä kotikuntakorvausten maksatuksen osalta, sillä Tilastokeskus on 23.1.2023 ilmoittanut Valtiovarainministeriölle oppilas- ja kotikuntatietojen yhdistelyssä tapahtuneesta virheestä.

Vuoden 2023 alusta alkaen sosiaali- ja terveys- sekä pelastustoimi siirtyivät kunnilta hyvinvointialueiden järjestettäväksi. Uudistuksen rahoittamiseksi kunnilta siirrettiin yhtä paljon tuloja kuin siirtyvät palvelut maksoivat ennen uudistusta. Kuntien valtionosuuksista leikattiin uudistuksen rahoittamiseksi kaksi kolmasosaa, mutta yksittäisen kunnan leikkausosuus vaihtelee.

Valtionosuusjärjestelmään lisättiin toistaiseksi pysyvänä sote-kustannusten ja -tulojen siirrosta johtuva muutosrajoitin ja kunnan talouden tasapainotilan muutoksia rajoittava järjestelmämuutoksen tasaus. Nämä erät lasketaan osana peruspalvelujen valtionosuutta.

Kunnille myönnetään peruspalvelujen valtionosuutta yhteensä 2 719 miljoonaa euroa vuonna 2023 (7 956 milj. euroa vuonna 2022). Kuntien peruspalvelujen valtionosuudet laskevat 5237 miljoonaa euroa (-65,8 %, -1 299 euroa/asukas) vuoteen 2022 verrattuna.

Kunnille myönnetään lisäksi verotulomenetysten korvauksia yhteensä 851 miljoonaa euroa vuonna 2023 (2 749 milj. euroa vuonna 2022). Verotulomenetysten korvaukset vähenevät 1 898 milj. euroa (-69 %, -346 euroa/asukas) vuodesta 2022 vuoteen 2023.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuusprosentti laskee 1,5 prosenttiyksikköä ja on 22,09 vuonna 2023 (23,59 vuonna 2022).

Espoon kaupungin peruspalvelujen valtionosuus vuodelle 2023 on yhteensä 348 miljoonaa euroa. Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus (tulopohjan tasaus) on -23,6 miljoonaa euroa. Kaupungille tilitettävä peruspalvelujen valtionosuus on 324,4 miljoonaa euroa. Lisäksi valtionosuuteen sisältyy veroperustemuutoksista johtuvien veromenetysten korvaus 30,6 miljoonaa euroa ja opetus- ja kulttuuritoimen sekä vapaan sivistystyön rahoitus 0,5 miljoonaa euroa.

Valtiovarainministeriön kuukausittain tilittämä summa sisältää valtionosuuksien lisäksi opetuksen kotikuntakorvaukset. Espoon vuoden 2023 kotikuntakorvaustulot ovat oikaisupäätöksen jälkeen 3,4 milj. euroa ja kotikuntakorvausmenot -18,4 milj. euroa.

Konsernihallinto tekee yhteistyössä toimialojen kanssa päätösten tarkistukset ja mahdollisesti tarvittavat oikaisuvaatimukset. Oikaisuvaatimukset on tehtävä kolmen kuukauden kuluessa päätöksen tiedoksi saannista.

Valtionosuuspäätökset ja niiden perusteita koskevat asiakirjat ovat kokousasiakirjoissa.

Liitteet

- 1 OKM Valtionosuus-rahoituspäätös 2023
- 2 VM Päätös kotikuntakorvauksen maksatuksen oikaisemisesta 1.3.2023
- 3 VM Päätös Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja veroperustemuutoksista johtuvien veromenetysten korvauksesta vuonna 2023
- 4 VM Päätös kuntien kotikuntakorvauksen perusosasta vuodelle 2023

Oheismateriaali

Tiedoksi